

Lider projektu
Gmina Miasto Kołobrzeg

Gmina Kołobrzeg

Partnerzy

Gmina Ustronie Morskie

„Rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego na podstawie wstępnie zdiagnozowanych zależności pomiędzy nadmorskimi gminami: Gminą Miasto Kołobrzeg, Gminą Kołobrzeg oraz Gminą Ustronie Morskie.”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Wnioskodawca: Gmina Miasto Kołobrzeg Nr umowy: DPT/BDG-II/POPT/92/13

„Waloryzacja przyrodnicza nadmorskiego obszaru funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie”.

Szczegółowa instrukcja dla Wykonawców - Operat Faunistyczny

Szczegółową instrukcję dla Wykonawców opracowano na podstawie opracowania pt. „Założenia metodyczne inwentaryzacji przyrodniczej gmin. Instrukcja dla wykonawców operatów szczegółowych szaty roślinnej, fauny oraz krajobrazu i przyrody nieożywionej” zatwierdzonej przez Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody województwa zachodniopomorskiego w 2001 r. , pozyskanej z RDOŚ w Szczecinie

Uwagi:

- 1) instrukcja nie jest w stanie przewidzieć wszystkich sytuacji i ewentualności. Dlatego z wątpliwościami należy zwracać się do zleceniodawcy w celu uzyskania stosownych wskazówek.
- 2) Po uzgodnieniu z Zamawiającym istnieje możliwość zmiany konspektu , jak i zawartości poszczególnych części.
- 3) Zakres danych zamieszczanych w opracowaniu należy dostosować do zakresu opracowania – odpowiednio dla całego nadmorskiego obszaru funkcjonalnego oraz dla poszczególnych gmin wchodzących w jego skład (patrz :Opis przedmiotu zamówienia)

3. OPERAT FAUNISTYCZNY

3.1. Strona tytułowa

Komentarz: Strona tytułowa musi zawierać następujące informacje:

- *tytuł pracy,*
- *nazwiska autorów,*
- *rok wykonania,*
- *informację, że praca została wykonana w ramach projektu pn.: „Rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego na podstawie wstępnie zdiagnozowanych zależności pomiędzy nadmorskimi gminami: Gminą Miasto Kołobrzeg, Gminą Kołobrzeg oraz Gminą Ustronie Morskie” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 i „Konkursu dotacji na działania wspierające jednostki samorządu terytorialnego w zakresie planowania miejskich obszarów funkcjonalnych” ogłoszonego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju .*

3.2. Spis treści

Komentarz: poszczególne rozdziały i podrozdziały opracowania muszą być ponumerowane. Oprócz tego muszą zawierać numerację stron odpowiadającą numeracji w tekście.

1

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Lider projektu
Gmina Miasto Kołobrzeg

Partnerzy
Gmina Kołobrzeg

Partnerzy

Gmina Ustronie Morskie

„Rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego na podstawie wstępnie zdiagnozowanych zależności pomiędzy nadmorskimi gminami: Gminą Miasto Kołobrzeg, Gminą Kołobrzeg oraz Gminą Ustronie Morskie.”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Wnioskodawca: Gmina Miasto Kołobrzeg Nr umowy: DPT/BDG-II/POPT/92/13

„Waloryzacja przyrodnicza nadmorskiego obszaru funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie”.

3.3. Wstęp

Komentarz: tekst wg uznania autora.

3.4. Metodyka opracowania

Komentarz: obiektem szczegółowej inwentaryzacji faunistycznej są kręgowce, wśród których za wiodące dla oceny zasobów fauny i waloryzacji faunistycznej gminy przyjmuje się ryby, płazy, gady i ptaki, ssaki.

Zamawiający nie posiada wytycznych do metody inwentaryzacji poszczególnych grup systematycznych. Badania powinny być wykonane zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem.

W przypadku inwentaryzacji ryb dopuszcza się wykorzystanie danych literaturowych, ankietyzację wędkarzy, konsultacje z Polskim Związkiem Wędkarskim.

Faunę bezkręgowców należy ograniczyć do łatwo dostrzegalnych i identyfikowalnych, reprezentujących jak najszersze spektrum systematyczne. Szczególną uwagę należy zwrócić na gatunki objęte ochroną prawną oraz gatunki nie podlegające ochronie prawnej lecz cenne z przyrodniczego punktu widzenia.

Autorzy operatu faunistycznego zasadniczo realizują swoje opracowania przy wykorzystaniu metody kartograficznej odpowiednio zmodyfikowanej dla potrzeb zadania. Stąd też opracowanie musi zawierać szczegółowy opis metodyki prowadzonej pracy, w tym np.

- opis terminów, w których prowadzono lustrację,
- na podstawie, jakich przesłanek zakwalifikowano poszczególne gromady i rzadkie gatunki zwierząt do fauny rozradzającej się na obszarze nadmorskiego obszaru funkcjonalnego/gminy, a na jakiej podstawie do gatunków wędrownych, tj. okresowo pojawiających się,
- jakimi kluczami się posługiwano do rozpoznawania gatunków, rodzajów, gromad, czy zgromadzono okazy dowodowe, jakie i gdzie się one znajdują, czy wykonano dokumentację fotograficzną.

Wykonawcy tego operatu muszą pamiętać o konieczności, co najmniej dwu - trzykrotnego spenetrowania terenu (w zależności od gromady), pod kątem występowania gatunków przystępujących do rozrodu na przełomie zimy i wiosny, wczesną wiosną oraz późną wiosną, a także oceny roli gminy dla gatunków przelotnych i zimujących. Dlatego czas wykonywania inwentaryzacji (bez prac kameralnych) powinien bezwzględnie obejmować jeden cały sezon wegetacyjny. W inwentaryzacji należy uwzględnić także gatunki o aktywności nocnej (np. sowy, nietoperze)

W szczególności autorzy opracowania faunistycznego są zobowiązani do:

- a) analizy wszelkich opracowań źródłowych i publikacji dotyczących warunków przyrodniczych i źródeł jego zagrożeń zarówno publikowanych jak i będących tylko w zasobach gminy

2

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Lider projektu
Gmina Miasto Kołobrzeg

Gmina Kołobrzeg

Partnerzy

Gmina Ustronie Morskie

„Rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego na podstawie wstępnie zdiagnozowanych zależności pomiędzy nadmorskimi gminami:
Gminą Miasto Kołobrzeg, Gminą Kołobrzeg oraz Gminą Ustronie Morskie.”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Wnioskodawca: Gmina Miasto Kołobrzeg Nr umowy: DPT/BDG-II/POPT/92/13

„Waloryzacja przyrodnicza nadmorskiego obszaru funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie”.

(niezbędna jest wizyta w urzędzie gminy) oraz planów zagospodarowania przestrzennego gmin, m.in. w celu wytypowania obszarów, które zostały zaplanowane do intensywnego zagospodarowania połączonego ze znacznymi przekształceniami środowiska przyrodniczego, np. drogi, zakłady przemysłowe, nowe osiedla oraz wszelkie inwestycje oraz formy działalności gospodarczej prowadzące do pogorszenia stanu środowiska,

- b) przeprowadzenia lustracji całego obszaru nadmorskiego obszaru funkcjonalnego i poszczególnych gmin. W jej trakcie należy zwrócić szczególną uwagę na waloryzowanie terenów potencjalnie najcenniejszych, tj. zbiorników wodnych, torfowisk, terenów podmokłych, dolin rzecznych, ujść rzek, źródlisk, brzegów morskich, skarp – szczególnie tych, które mają południową wystawę, klifów, starodrzewów,
- c) sporządzenie szczegółowego przeglądu fauny nadmorskiego obszaru funkcjonalnego oraz poszczególnych gmin określonej powyżej jako cennej, występującej w ujęciu historycznym, jak i współcześnie. Jako, że celem opracowania jest scharakteryzowanie obszaru, stąd też szczegółowość prac terenowych musi uwzględniać tę kwestię. Dlatego należy wskazać miejsca z chronioną i cenną oraz ginącą fauną, ujętą w załącznikach Dyrektywy Habitatowej i Ptasiej, Konwencji Berneńskiej, Bońskiej, Ramsarskiej, Helsińskiej, czerwonej księgi zwierząt lub czerwonej listy fauny regionalnej albo/i krajowej. Efektem powinno być określenie na mapie topograficznej w skali 1:10 000 miejsc jej występowania, a także charakterystyka zagrożeń i roli w ekosystemie obszaru/ gmin. Dla gatunków tych należy dokonać opisu tych stanowisk.
- d) sporządzenie szczegółowego przeglądu tych gatunków kręgowców i bezkręgowców określonych jako uzupełniające, występujące w ujęciu historycznym, jak i współcześnie, a wyszczególnione w wykazach stanowiących załączniki do Konwencji Berneńskiej, Dyrektywy Habitatowej, a także wpisane do czerwonych ksiąg i na listy regionalne i krajowe oraz europejskie gatunków ginących i zagrożonych wyginięciem. Autorzy opracowania faunistycznego są zobowiązani do udokumentowania na mapie w skali 1:10 000 występowania tych gatunków, których liczba stanowisk z pewnością nie przekracza 10. Dla gatunków tych należy dokonać opisu tych stanowisk
- e) sporządzenie wykazu i charakterystyki wszystkich gatunków stwierdzonych na terenie gminy w ujęciu historycznym, a zaliczanych do gatunków wymarłych,
- f) w odniesieniu do pozostałych kręgowców i bezkręgowców nie wymaga się podania list gatunków, ich charakterystyki oraz ich miejsc występowania na terenie gminy. Jest to zadanie fakultatywne.
- g) dokonanie charakterystyki istniejących i dotychczas projektowanych form ochrony przyrody pod kątem fauny obszaru. Procedurę tą należy przeprowadzić bez względu na to czy obszar chroniony został powołany lub projektowany dla ochrony szaty roślinnej, fauny, przyrody nieożywionej oraz krajobrazu. Jednocześnie dokonać oceny stanu zachowania celu ochrony i charakterystyki składników szaty roślinnej pod kątem zmian jakie zaszły, zagrożeń, wskazań konserwatorskich. Należy podać syntetyczną diagnozę

Lider projektu
Gmina Miasto Kołobrzeg

Gmina Kołobrzeg

Partnerzy

Gmina Ustronie Morskie

„Rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego na podstawie wstępnie zdiagnozowanych zależności pomiędzy nadmorskimi gminami:
Gminą Miasto Kołobrzeg, Gminą Kołobrzeg oraz Gminą Ustronie Morskie.”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Wnioskodawca: Gmina Miasto Kołobrzeg Nr umowy: DPT/BDG-II/POPT/92/13

„Waloryzacja przyrodnicza nadmorskiego obszaru funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie”.

dalszych kierunków działań, (np. podjąć kroki na rzecz ustanowienia użytku ekologicznego, odstąpić od uznania obszaru za rezerwat, nie istnieje pilna potrzeba utworzenia obszaru chronionego, gdyż właściciel gruntu prowadzi gospodarkę nie zagrażającą gatunkowi będącemu przedmiotem troski, wpisać do planu zagospodarowania przestrzennego gminy konkretny zapis, itp.),

- h) w oparciu o lustrację terenową, w uzupełnieniu o plany urzędzenia lasu i programy ochrony przyrody lasu, dokonać oceny ekosystemów leśnych pod kątem ich roli dla fauny,*
- i) dokonać syntetycznego przedstawienia silnych i słabych stron fauny, zewnętrznych zagrożeń, potrzeb jej ochrony oraz szans rozwoju nadmorskiego obszaru funkcjonalnego oraz poszczególnych gmin stwarzanych przez te elementy. Najlepiej dokonać tego w oparciu o metodę SWOT,*
- j) podsumowanie najważniejszych wyników inwentaryzacji faunistycznej i koncepcję ochrony przyrody dla gminy należy przedstawić na mapie*
- k) w miarę możliwości wykonać dokumentację fotograficzną obrazującą występowanie unikatowych i rzadkich gatunków oraz siedlisk ich występowania, a także obiektów szczególnie cennych, chronionych i proponowanych do ochrony .*
- l) Wykonawcy operatu faunistycznego muszą mieć na uwadze fakt, że wiele chronionych gatunków zwierząt identyfikowanych jest w terenie jedynie na podstawie śladów występowania np. tropów, odchodów, odgłosów. Wykonanie zdjęć wielu gatunków może więc być niemożliwe lub bardzo trudne. Mając na uwadze powyższe oraz uwzględniając dobrostan chronionych gatunków, zgodnie z zapisem III części SIWZ opracowanie powinno zawierać dokumentację fotograficzną chronionych gatunków zaobserwowanych na danym terenie. W przypadku braku możliwości wykonania zdjęć chronionych gatunków z powodów technicznych, należy wykonać zdjęcia śladów występowania tych gatunków i przedstawić je wraz z opisem. Do opisu należy dołączyć zdjęcia przedstawicieli danego gatunku wykonane na innym terenie ze stosowną adnotacją.*

3.5. Dotychczasowy stan wiedzy o faunie

Komentarz: prawidłowo sporządzony operat szczegółowy w zakresie waloryzacji przyrodniczej gminy zawiera bibliografię przyrodniczą gminy, obejmującą:

- a) w miarę możliwości omówienie bibliografii wydanej przed 1945r. opracowywanej gminy, a obejmującej następujące dane: autor pracy, rok wydania, tytuł pracy, opis bibliograficzny, informacja o zawartości pracy i o tym, w jakim stopniu odnosi się ona do gminy, np.: "czy omówiono w niej występowanie cennych gatunków (o ile tak przywołać te dane w dalszej części opracowania) oraz jakie obszary w niej scharakteryzowano?" w postaci tekstowej lub tabelarycznej, w jakim stopniu odnosi się ona do fauny gminy, np.: "zawiera informację np. o występowaniu bociana czarnego koło Bielinka, ale bez ścisłej lokalizacji, jednakże

Lider projektu
Gmina Miasto Kołobrzeg

Gmina Kołobrzeg

Partnerzy

Gmina Ustronie Morskie

„Rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego na podstawie wstępnie zdiagnozowanych zależności pomiędzy nadmorskimi gminami:
Gminą Miasto Kołobrzeg, Gminą Kołobrzeg oraz Gminą Ustronie Morskie.”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Wnioskodawca: Gmina Miasto Kołobrzeg Nr umowy: DPT/BDG-II/POPT/92/13

„Waloryzacja przyrodnicza nadmorskiego obszaru funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie”.

jego obecność została potwierdzona następnie przez Schmidta, który znalazł gniazdo 13 kwietnia 1934 r”,

- b) obligatoryjnie omówienie bibliografii wydanej po 1945 r. opracowywanej gminy, a obejmujące następujące dane: autor pracy, rok wydania, tytuł pracy, informacja o zawartości pracy i o tym, w jakim stopniu odnosi się ona do gminy, np.: "czy omówiono w niej występowanie cennych gatunków (o ile tak, przywołać te dane w dalszej części opracowania) oraz jakie obszary w niej scharakteryzowano?" w postaci tekstowej lub tabelarycznej,
- c) omówienie niepublikowanej bibliografii wydanej zarówno przed jak i po 1945 r. opracowywanej gminy, a obejmujące analogicznie dane jak w pkt. b., w tym: prac magisterskich, doktorskich, innych opracowań będących np. sprawozdaniami z realizowanych programów naukowo – badawczych, np. finansowanych z KBN-u,

W bibliografii wydanej po 1945 r. należy obligatoryjnie podać syntetyczny wyciąg z:

- dokumentacji istniejących i projektowanych form ochrony przyrody,
- planów ochrony istniejących form ochrony,
- Programu Ochrony Przyrody nadleśnictw, nadzwyczajnej waloryzacji przyrodniczej nadleśnictw - jeżeli istnieje - wraz z autorską oceną jej wiarygodności i kompletności,
- tekstu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania gminy,
- opracowań fizjograficznych gminy,
- tekstu strategii rozwoju województwa, starostwa,
- innych znanych inwentaryzacji i waloryzacji

3.6. Charakterystyka fauny gminy.

Ten punkt powinien być podsumowaniem zgromadzonych danych w trakcie inwentaryzacji oraz informacji pochodzących z publikacji i opracowań dotyczących tej gminy lub terenów bezpośrednio sąsiadujących z nią. Stąd też efektem inwentaryzacji musi być całościowa charakterystyka fauny.

3.6.1. Ogólna charakterystyka fauny obszaru opracowania

Załącznikiem do niej musi być „Wykaz gatunków zwierząt stwierdzonych na obszarze gminy”, zarówno bezkręgowców, jak i kręgowców. Wykaz ten należy sporządzić na podstawie waloryzacji przyrodniczych gmin zlokalizowanych w nadmorskim obszarze funkcjonalnym oraz innych materiałów źródłowych i literatury. Rolą wykonawców operatu faunistycznego jest zweryfikowanie istniejącego wykazu pod kątem historycznego i współczesnego występowania gatunków, a także ustalenie częstości występowania danego

Lider projektu
Gmina Miasto Kołobrzeg

Gmina Kołobrzeg

Partnerzy

Gmina Ustronie Morskie

„Rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego na podstawie wstępnie zdiagnozowanych zależności pomiędzy nadmorskimi gminami:
Gminą Miasto Kołobrzeg, Gminą Kołobrzeg oraz Gminą Ustronie Morskie.”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Wnioskodawca: Gmina Miasto Kołobrzeg Nr umowy: DPT/BDG-II/POPT/92/13

„Waloryzacja przyrodnicza nadmorskiego obszaru funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie”.

gatunku na obszarze, wg klucza:

- *bardzo rzadki, symbol VR – stwierdzony tylko, na co najwyżej 3 stanowiskach,*
- *rzadki, symbol Rz - stwierdzony tylko, na co najwyżej 10 stanowiskach,*
- *często spotykany, symbol N – stwierdzony, na co najmniej na kilkunastu stanowiskach, jednakże nie więcej niż na 100,*
- *licznie spotykany, pospolity lub bardzo pospolity, symbol C - stwierdzony powszechnie, na co najmniej 100 stanowiskach,*
- *gatunek o niestalonym statusie, symbol „?” – ustalenie liczebności stanowisk danego gatunku jest niemożliwe ze względu na to, że przyjęta metodyka uniemożliwia na wyciągnięcie takich wniosków.*

Wykaz gatunków zwierząt stwierdzonych na obszarze gminy musi być umieszczony w tekstowej części operatu

3.6.2. Gatunki szczególnej troski i zainteresowania.

Występowanie wybranych grup zwierząt, gatunków chronionych, rzadkich, zagrożonych (Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt) Dz. U.2011 nr 237 poz. 1419), w tym (oraz) wymienionych w załączniku II i IV (fauna) Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. siedliskowej) z zaznaczeniem gatunków priorytetowych oraz wymienionych w załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków, ze zmianami (tzw. ptasiej)

3.6.2.1. .Bezkręgowce

3.6.2.2. Kręgowce /ryby, płazy, gady, ptaki, ssaki/

3.6.3. Charakterystyka fauny wymarłej

Charakterystyka wraz z tabelarycznym wykazem stanowisk gatunków zaliczonych do tej fauny, stwierdzonych zarówno w trakcie inwentaryzacji, jak i podawanych w literaturze. Wykaz ten należy umieścić w części tekstowej, w punkcie poświęconym tej grupie gatunków. W podsumowaniu należy dać diagnozę stanu, zagrożeń, kierunków działań konserwatorskich w odniesieniu do omawianych gatunków.

3.6.4. Charakterystyka fauny gatunków łownych lub będących przedmiotem pozyskania.

Kolejną grupą gatunków, którą należy przeanalizować to gatunki zbierane, zabijane lub chwytane dla celów działalności gospodarczej, konsumpcyjnych, naukowo – badawczych, np. ślimaki, raki, pszczoły, trzmiele, ryby, żaby, a także w ramach gospodarki łowieckiej, tzw. łowne gatunki ptaków i ssaków. W tym miejscu autorzy powinni dokonać analizy możliwości pozyskiwania takich gatunków, skutków i zagrożeń z tego płynących..

Lider projektu
Gmina Miasto Kołobrzeg

Partnerzy
Gmina Kołobrzeg

Partnerzy

Gmina Ustronie Morskie

„Rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego na podstawie wstępnie zdiagnozowanych zależności pomiędzy nadmorskimi gminami: Gminą Miasto Kołobrzeg, Gminą Kołobrzeg oraz Gminą Ustronie Morskie.”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Wnioskodawca: Gmina Miasto Kołobrzeg Nr umowy: DPT/BDG-II/POPT/92/13

„Waloryzacja przyrodnicza nadmorskiego obszaru funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie”.

W odniesieniu do gatunków łownych należy przedstawić tabelarycznie wyniki inwentaryzacji łowieckiej w rozbiciu na poszczególne obwody łowieckie i gatunki. Analizę taką należy opatrzyć w odpowiedni komentarz.

W odniesieniu do ryb należy dokonać analizy czy na obszarze nadmorskiego obszaru funkcjonalnego, jak i poszczególnych gmin znajdują się obszary szczególnej ochrony ryb określone w ustawie o rybactwie śródlądowym lub innych przepisach. Takie informacje należy zaopatrzyć odpowiednim komentarzem.

Reasumując należy sporządzić wykaz gatunków będących przedmiotem zbioru i polowań. Należy je ocenić pod kątem:

- czy mogą być zbierane lub chwytane bez szczególnych ograniczeń np. ilościowych, terminowych*
- czy któreś z tych gatunków nie powinny być zbierane lub chwytane. W takim przypadku podać ich wykaz i pełne uzasadnienie,*
- czy w obszarze opracowania występują gatunki powszechnie uznane za taksony objęte statusem ochrony gatunkowej częściowej, które mogłyby być zbierane lub są zbierane. W takim przypadku podać uwarunkowania, pod którymi można dopuścić do ich zbioru, np. konkretne miejsce lub rejon (wówczas oznaczyć je na mapie w skali, 1:10 000 jeśli są to konkretne miejsca a nie cała gmina), limity wielkości pozyskania, wykonanie dodatkowej analizy faunistycznej, a także jakimi uprawnieniami lub przygotowaniem musi się charakteryzować osoba do zbioru lub chwytania takich zwierząt, itd.*

3.6.5. Gatunki ekspansywne.

Autorzy tego operatu muszą także przeanalizować występowanie gatunków ekspansywnych i/lub stanowiących zagrożenie dla innych cennych gatunków. Należy opisać występowanie tych gatunków wraz ze skutkami, jakich należy się spodziewać dla zasobów przyrodniczych gminy lub większego obszaru. O ile jest to możliwe podać opis działań, jakie należałoby podjąć.

3.7. Charakterystyka zmian w składzie fauny gminy na przestrzeni czasu.

Autorzy tego operatu muszą także przeanalizować analizę zmian w składzie fauny, jakie zaszły na przestrzeni czasu, w tym dokonanie oceny najistotniejszych strat w składzie fauny, wskazanie gatunków prawdopodobnie nowoprzybyłych, innych ocen w miarę posiadanych danych i możliwości, np. o ile istnieją odpowiednie materiały niezbędne do dokonania porównania, w oparciu o dane z literatury, wyniki inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonych wcześniej, materiały kartograficzne, litograficzne oraz inne.

3.8. Charakterystyka fauny wymagającej podjęcia działań konserwatorskich.

Charakterystyka ta dotyczyć może poszczególnych gatunków, grupy gatunków (np. wodno – błotnych), rodzaju, gromady itd. Stąd też odpowiednio do rangi problemu charakterystyka musi

7

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Lider projektu
Gmina Miasto Kołobrzeg

Partnerzy
Gmina Kołobrzeg

Partnerzy

Gmina Ustronie Morskie

„Rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego na podstawie wstępnie zdiagnozowanych zależności pomiędzy nadmorskimi gminami: Gminą Miasto Kołobrzeg, Gminą Kołobrzeg oraz Gminą Ustronie Morskie.”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Wnioskodawca: Gmina Miasto Kołobrzeg Nr umowy: DPT/BDG-II/POPT/92/13

„Waloryzacja przyrodnicza nadmorskiego obszaru funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie”.

zawierać ocenę zjawisk zachodzących na obszarze gminy/ nadmorskiego obszaru funkcjonalnego, które powodują potrzebę podjęcia działań konserwatorskich. Autorzy operatu powinni dokonać tej charakterystyki w odniesieniu do poszczególnych gatunków lub grupy gatunków lub rodzaju lub gromady.

3.9. Kolekcje fauny.

Przedmiotem tego podrozdziału powinna być informacja o kolekcjach i zbiorach gatunków chronionych będących w zasobach osób fizycznych i prawnych a zebranych w obszarze nadmorskiego obszaru funkcjonalnego. Jest to istotne gdyż takie kolekcje mogą:

- *stanowią dokumentację pogładową,*
- *zawierać cenne gatunki fauny a dotychczas nieopisane,*
- *wymagać zalegalizowania ich istnienia.*

3.10. Podsumowanie

3.11. Waloryzacja zasobów fauny. Uwarunkowania ochrony przyrody.

Ten rozdział ma na celu omówienie wyników inwentaryzacji w kontekście dotychczasowych efektów działań konserwatorskich takich jak tworzenie obszarów chronionych, obejmowanie ochroną siedlisk przyrodniczych, miejsc rozrodu i stałego przebywania zwierząt, pojedynczych elementów przyrody ożywionej lub ich skupisk oraz działań, jakie należy podjąć. Również w rozdziale tym muszą być omówione obszary cenne pod kątem ich roli w funkcjonowaniu ESOCh, a w szczególności korytarze ekologiczne, strefy węzłowe i bariery ekologiczne.

3.11.1. Istniejące obszary chronione.

Przedmiotem tego podrozdziału są obszary ustanowione dla ochrony cennych siedlisk występowania zwierząt lub też obszarów wyjątkowej szaty roślinnej. Stąd ten podrozdział musi składać się z opisu:

- *istniejących na obszarze gminy powierzchniowych form ochrony przyrody powołanych dla ochrony fauny. Dla takiego obiektu należy dokonać diagnozy stanu zachowania celu ochrony, zmian, jakie zaszły w składzie fauny na przestrzeni czasu, oceny tych zmian, wskazania działań konserwatorskich, jakie należy przeprowadzić dla zachowania celu lub czy istnieje uzasadnienie dla dalszego istnienia obszaru chronionego lub czy nie należy zmienić zakresu ochronności.*

W przypadku istnienia planu ochrony rezerwatu wskazanym jest (nie jest to zadanie obligatoryjne) dokonanie jego analizy pod kątem jego aktualności, zaawansowania

Lider projektu
Gmina Miasto Kołobrzeg

Partnerzy
Gmina Kołobrzeg

Partnerzy
Gmina Ustronie Morskie

Partnerzy
Gmina Ustronie Morskie

„Rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego na podstawie wstępnie zdiagnozowanych zależności pomiędzy nadmorskimi gminami: Gminą Miasto Kołobrzeg, Gminą Kołobrzeg oraz Gminą Ustronie Morskie.”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Wnioskodawca: Gmina Miasto Kołobrzeg Nr umowy: DPT/BDG-II/POPT/92/13

„Waloryzacja przyrodnicza nadmorskiego obszaru funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie”.

realizacji zadań planu, konieczności jego weryfikacji, innych działań, jakie należałoby podjąć dla skuteczniejszej ochrony celu ochrony. Omawiane obszary zaznaczyć na mapach wymaganych do sporządzenia operatu faunistycznego.

- *istniejących na obszarze gminy powierzchniowych form ochrony przyrody powołanych dla ochrony szaty roślinnej, krajobrazu lub przyrody nieożywionej. Dla takiego obiektu należy dokonać diagnozy stanu fauny, zmian, jakie zaszły w jej składzie na przestrzeni czasu, oceny tych zmian.*

Wskazane jest przedstawienie zakresu działań konserwatorskich, o ile autorzy operatu faunistycznego są w stanie to wykonać, jakie należy przeprowadzić w stosunku do fauny dla zachowania celu ochrony. Jeżeli autorzy operatu faunistycznego nie są w stanie dokonać takowej analizy, wówczas należy to odnotować.

W przypadku istnienia planu ochrony rezerwatu wskazanym jest (nie jest to zadanie obligatoryjne) dokonanie jego analizy pod kątem skutków dla fauny. Jeśli obiekt posiada plan ochrony to jego krótką ocenę należy ująć w rubryce „Uwagi”. Omawiane obszary zaznaczyć na mapach wymaganych do sporządzenia operatu faunistycznego.

3.11.2. Miejsca rozrodu i stałego przebywania zwierząt gatunków chronionych.

Przedmiotem charakterystyki są miejsca rozrodu i stałego przebywania zwierząt gatunków chronionych. Autorzy są zobowiązani do prezentacji obszarów dotychczas formalnie ustanowionych, zasięgu ich granic, podziału na strefy ochrony ścisłej i częściowej, podania daty i nazwy aktów prawnych powołujących je. Tę część należy opracować w uzgodnieniu z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Szczecinie.

3.11.3. Obszary przewidziane do ochrony.

Za projektowane obszary uważa się te, dla których przygotowano i złożono stosowny projekt objęcia jedną z form ochrony przyrody, a dla których organ ochrony przyrody lub rada gminy nie wydał stosownego aktu prawnego.

Przedmiotem tego podrozdziału są obszary ustanowione dla ochrony cennych siedlisk występowania zwierząt lub też obszarów wyjątkowych dla szaty roślinnej. Stąd ten podrozdział musi składać się z opisu:

- *projektowanych na obszarze gminy powierzchniowych form ochrony przyrody niezbędnych dla ochrony fauny. Dla takiego obiektu należy dokonać opisu lokalizacji, postawić diagnozę stanu zachowania, zaprezentować wyniki inwentaryzacji fauny, wskazać zakres niezbędnych działań konserwatorskich, jakie należy przeprowadzić dla zachowania celu oraz podać autora projektu i datę.*
- *proponowanych przez autorów w wyniku wykonanej inwentaryzacji przyrodniczej.*

Lider projektu
Gmina Miasto Kołobrzeg

Partnerzy
Gmina Kołobrzeg

Partnerzy

Gmina Ustronie Morskie

„Rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego na podstawie wstępnie zdiagnozowanych zależności pomiędzy nadmorskimi gminami: Gminą Miasto Kołobrzeg, Gminą Kołobrzeg oraz Gminą Ustronie Morskie.”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Wnioskodawca: Gmina Miasto Kołobrzeg Nr umowy: DPT/BDG-II/POPT/92/13

„Waloryzacja przyrodnicza nadmorskiego obszaru funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie”.

3.11.4. Przewidziane miejsca rozrodu i stałego przebywania zwierząt gatunków chronionych.

Przedmiotem charakterystyki tego podrozdziału są miejsca rozrodu i stałego przebywania zwierząt gatunków chronionych. Tę część należy opracować w uzgodnieniu z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Szczecinie. Autorzy są zobowiązani do prezentacji stanowisk gatunków, dla których istnieje wymóg ustanowienia takowych miejsc lub, które ze względu na swoje walory powinny być uznane takowym statusem. W szczególności autorzy opracowania faunistycznego muszą przedstawić propozycje zasięgu granic projektowanych miejsc rozrodu i stałego przebywania zwierząt gatunków chronionych, wykaz gatunków dla ochrony, których tworzy się te miejsca, podziału na strefy ochrony ścisłej i częściowej.

3.11.5. Obszary cenne.

Za obszary cenne uważa się te, które pełnią dla fauny ważną rolę jako miejsca rozrodu, odpoczynku lub zimowania albo są istotnym elementem ESOCh, jednak nie przewiduje się dla nich żadnej z form ochrony wymienionych w Ustawie o ochronie przyrody. Głównym postulatem dla tych obiektów jest utrzymanie ich w niezmienionej formie. Stąd ten podrozdział musi składać się z opisu i analizy:

- *istniejących na obszarze nadmorskiego obszaru funkcjonalnego, jak i poszczególnych gmin obszarów cennych, wymagających szczególnej troski ze względu na występującą faunę, a będącą przedmiotem zainteresowania Konwencji Berneńskiej, Bońskiej, Helsińskiej i Ramsarskiej (w tym przypadku niezbędna jest współpraca zespołów botanicznego i faunistycznego). Typowanie terenów spełniających wymogi tych konwencji odbywa się w oparciu o zalecenia zawarte w tych aktach prawnych. Omawiane obszary zaznaczyć na mapach wymaganych do sporządzenia operatu faunistycznego.*
- *istniejących na obszarze gminy obszarów cennych, wymagających szczególnej troski ze względu na występującą faunę, a będącą przedmiotem zainteresowania przepisów Unii Europejskiej, w szczególności Dyrektywy Habitatowej i Ptasiej, będące podstawą Natury 2000 (w tym przypadku niezbędna jest współpraca zespołów botanicznego i faunistycznego). Typowanie terenów spełniających wymogi tych dyrektyw odbywa się w oparciu o zalecenia zawarte w tych aktach prawnych. Omawiane obszary zaznaczyć na mapach wymaganych do sporządzenia operatu faunistycznego.*
- *istniejących na obszarze gminy obszarów cennych, wymagających szczególnej troski ze względu na pełnioną funkcję dla występującej fauny, np. jako miejsca koncentracji zwierząt na noclegowiskach, pełniących funkcje ostoi ptaków, tarlisk ryb, itd.*
- *obszar chroniony wg prawa miejscowego, np. planu zagospodarowania*

10

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Lider projektu
Gmina Miasto Kołobrzeg

Partnerzy
Gmina Kołobrzeg

Partnerzy

Gmina Ustronie Morskie

„Rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego na podstawie wstępnie zdiagnozowanych zależności pomiędzy nadmorskimi gminami: Gminą Miasto Kołobrzeg, Gminą Kołobrzeg oraz Gminą Ustronie Morskie.”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Wnioskodawca: Gmina Miasto Kołobrzeg Nr umowy: DPT/BDG-II/POPT/92/13

„Waloryzacja przyrodnicza nadmorskiego obszaru funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie”.

przestrzennego lub indywidualnych decyzji właścicieli np. prywatne „rezerwy” przyrody.

3.12. Ekologiczny System Obszarów Chronionych

- a) *obszary węzłowe*
- b) *korytarze ekologiczne*
- c) *bariery ekologiczne*

Opis ten dotyczy:

- *istniejących na obszarze nadmorskiego obszaru funkcjonalnego, jak i poszczególnych gmin obszarów cennych, wymagających szczególnej troski ze względu na występującą faunę i pełnioną funkcję ekologiczną w ramach ESOCh, tj. korytarza ekologicznego, obszaru węzłowego. Dla takiego obiektu należy przeprowadzić analizę i diagnozę stanu szaty roślinnej, zmian, jakie zaszły w jej składzie na przestrzeni czasu, oceny tych zmian (o ile istnieją materiały stanowiące odniesienie), wskazać działania konserwatorskie, jakie należy przeprowadzić dla zachowania takiego obszaru lub jego funkcji oraz jego rolę w gminnym, wojewódzkim (regionalnym) i krajowym systemie ESOCh. Omawiane obszary zaznaczyć na mapach wymaganych do sporządzenia operatu faunistycznego.*
- *istniejących na obszarze gminy barier ekologicznych. Omawiane obszary zaznaczyć na mapach wymaganych do sporządzenia operatu faunistycznego.*

3.13. Plany zagospodarowania przestrzennego oraz inne dokumenty w zakresie planowania przestrzennego i zagospodarowania w świetle waloryzacji fauny.

Głównym elementem tego rozdziału jest sformułowanie w formie tabelarycznej wskazań do zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego gmin, strategii rozwoju powiatu i województwa (w zakresie tej gmin), planów urzędzenia lasu i innych dokumentów o tej randze, wynikających z waloryzacji przyrodniczej. Zapisy mogą przyjmować różną formę, mogą być np. postulatywne, czy obligatoryjne, odnosić się ogólnie lub szczegółowo do poszczególnych obszarów, osób, administracji lub problemów. Jednakże każdorazowo muszą być jasno zdefiniowane pod kątem lokalizacji w terenie (najlepiej odnosząc się do jednostek planistycznych lub obszarów zaznaczonych na mapach w skali 1:10 000) oraz oczekiwań i efektów, które powinny być oczekiwane lub celu do osiągnięcia.

Lider projektu
Gmina Miasto Kołobrzeg

Partnerzy
Gmina Kołobrzeg

Partnerzy

Gmina Ustronie Morskie

„Rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego na podstawie wstępnie zdiagnozowanych zależności pomiędzy nadmorskimi gminami: Gminą Miasto Kołobrzeg, Gminą Kołobrzeg oraz Gminą Ustronie Morskie.”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Wnioskodawca: Gmina Miasto Kołobrzeg Nr umowy: DPT/BDG-II/POPT/92/13

„Waloryzacja przyrodnicza nadmorskiego obszaru funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie”.

Dlatego elementem składowym tego rozdziału musi być analiza zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego gminy, strategii rozwoju powiatu i województwa, planów urzędzenia lasu i innych dokumentów o tej randze, pod kątem:

- *czy na obszarze gminy znajdują się obszary które, w szczególności:*
 - *są objęte jedną z form ochrony przyrody,*
 - *muszą być objęte szczególnymi zabiegami konserwatorskimi, w tym na drodze wyznaczania form ochrony przyrody,*
 - *podlegają szczególnej ochronie ze względu na szczegółowe konwencje i przepisy Unii Europejskiej,*
 - *są ostojami zwierząt,*
 - *nie powinny być przedmiotem zmiany sposobu wykorzystania, np. pozostawione jako użytki zielone, grunty orne,*
 - *powinny być zagospodarowane w konkretnym kierunku, np. zalesione,*
 - *powinny być objęte racjonalną gospodarkę, w tym rolną i leśną. Taka sytuacja będzie miała miejsce, tam gdzie znajdują się skupiska chronionej fauny (gatunki chronione),*
 - *zgodnie z umocowaniem wojewody, powinny być objęte działaniami ustawowymi dla zachowania gatunków chronionych, a zagrożonych wyginięciem w wyniku zmian zachodzących w środowisku,*
 - *mogą być miejscem nieskrępowanej działalności gospodarczej,*
- *czy dokumenty planistyczne dotyczące gminy oraz powiatu i województwa (w zakresie tej gminy) uwzględniają:*
 - *zapisy dot. istniejących obszarów chronionych, a ustanowionych przez organy ochrony przyrody lub organ gminy, ich planów ochrony,*
 - *zapisy dot. występowania gatunków zwierząt chronionych,*
 - *zapisy dot. wymogów płynących z ratyfikowanych przez nasz kraj konwencji odnoszących się do ochrony zasobów przyrodniczych,*
 - *zapisy dot. wymogów płynących z dyrektyw Unii Europejskiej odnoszących się do ochrony zasobów przyrodniczych,*
 - *wymogi płynące z innych ustaw np. ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska, Prawo wodne, o lasach, Prawo łowieckie, a dot. także ochrony zasobów przyrodniczych,*
- *czy dotychczasowe zapisy dokumentów planistycznych nie kolidują z wynikami waloryzacji faunistycznej gminy. O ile tak należy dokonać analizy tych niezgodności, określając ich rangę i ewentualnie kierunki lub treść zapisów,*
- *czy występują konflikty na linii człowiek – zasoby fauny. Analiza tego zagadnienia powinna wskazywać rozwiązania lub kierunki działań na rzecz ich wyeliminowania*

Lider projektu
Gmina Miasto Kołobrzeg

Gmina Kołobrzeg

Partnerzy

Gmina Ustronie Morskie

„Rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego na podstawie wstępnie zdiagnozowanych zależności pomiędzy nadmorskimi gminami:
Gminą Miasto Kołobrzeg, Gminą Kołobrzeg oraz Gminą Ustronie Morskie.”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Wnioskodawca: Gmina Miasto Kołobrzeg Nr umowy: DPT/BDG-II/POPT/92/13

„Waloryzacja przyrodnicza nadmorskiego obszaru funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie”.

lub ograniczania.

Powyższą analizę należy zawrzeć w formie tabelarycznej. Należy każdorazowo starać się szczególnie zdefiniować teren będący przedmiotem wystąpienia w/w uwarunkowań, a także rodzaj problemów, konfliktów itp. Omawiane obszary zaznaczyć na mapach wymaganych do sporządzenia dla operatu faunistycznego.

3.14. Podsumowanie i wnioski.

W tym rozdziale należy podsumować wcześniejsze rozdziały konstruując wykaz wniosków wynikających z waloryzacji oraz metod ich realizacji.

3.15. Spis literatury.

Spis literatury należy przedstawić w dwóch punktach:

- Wykaz literatury cytowanej przez autorów. Należy umieścić pozycje literatury, w których znaleziono dane o tej gminie, jak i te, które były przedmiotem analizy, a w których nie znaleziono takowych danych (pomimo, iż należałoby się w nich takich informacji spodziewać).*
- Wykaz pozycji literatury dotyczącej tej gminy, w których znajdują się stosowne dane o zasobach przyrodniczych tej gminy, a które nie były autorom dostępne. Może to dotyczyć np. publikacji sprzed 1945 r. lub po tym roku, a występujących np. w formie 1 egz. manuskryptu u nieżyjącego już prof. Malinowskiego, na który inni autorzy powoływali się, gdyż mieli do niego wgląd i wiadomo to z innego opracowania cytowanego przez innych autorów.*

